

La República de les solidaritats

written by Lluís de Yzaguirre | 19 d'agost de 2020

Hi ha un debat entre demòcrates i unionistes en què els primers defensen que amb el 50%+1 n'hi ha d'haver prou per a decidir el que sigui, mentre que els segons pretenen que per a modificar allò que només defensa el 39% caldrien els vots del 80% (o sigui, un impossible).

Per altra banda, de vegades sembla que la majoria independentista no està gaire cohesionada; en podríem dir la síndrome de “la meva causa sí que és important”, per la qual el defensor de la causa A troba que certament les causes B i C són importants, però A molt més. Agafeu “drets humans”, “acollida de refugiats”, “emergència climàtica”, “alliberament de la dona”, “erradicació de la fam” i poseu-los en l'ordre que vulgueu, que sempre hi haurà qui us digui que, posats a triar, la que cal sostenir indefugiblement és la seva.

Troben un exemple actualíssim de com es poden arribar a contrarestar causes que aïlladament trobaríem positives en aquest article recent del [GELA](#) que explica com estan confrontades Survival Internacional i la World Wildlife Fund (WWF):

Per exemple, la WWF està involucrada en l'ocupació sense consentiment del territori dels baka al Congo, per convertir la zona de Messok Dja en un parc nacional. Violència i humiliacions contra individus baka, empresonaments; cap actuació de la WWF, en canvi, per mirar de desmantellar les xarxes de comerç il·legal d'espècies protegides.

Si a mi em fan triar entre defensar els drets ancestrals dels aborígens o crear una reserva per a animals salvatges, sé què triaré. Però altres persones faran altres tries, cadascú en funció de la causa que més li desperta la solidaritat.

Aquestes mateixes causes s'imbriquen en el debat entre independentistes: la República serà feminista o no serà; si la república no ha de ser capaç d'extirpar la corrupció o l'elusió d'impostos, no m'interessa; si no és una república desmilitaritzada, no em convenç; si la república no ens allibera de la voracitat recaptatòria que ofega els emprenedors, no servirà per a millorar les nostres vides; si...

En posaré un exemple que he viscut de ben a prop. Entre els universitaris independentistes, n'hi ha que pensen que tindrem unes universitats de faula quan ens alliberarem de les lleis espanyoles i podrem contractar el CEO (sona bé, oi?) de la Coca-cola com a rector i li donarem carta blanca per a gestionar la universitat com si fos una empresa; d'altres pensem que la república ens permetrà democratitzar les universitats, posar-les al servei dels interessos socials, dignificar-ne els sous i compensar els esgarrifosos dèficits d'infraestructures que pateixen. Ambdues coses no podran ser. I potser no serà cap de les dues si ens barallem ara per allò que només podrem decidir un cop haurem recuperat la independència.

Altres conceptes que ens poden dividir són el model de territori, energètic, de mobilitat, residencial, econòmic, de defensa, però n'hi ha alguns que són especialment sensibles: com més important sigui una causa per a mi, més em distanciaré de qui no la comparteixi. Entre aquestes causes especialment crítiques hi ha sens dubte els drets humans, especialment els de la dona, l'emergència climàtica, la supervivència de la biodiversitat i els drets col·lectius, amb atenció preferent als de les nacions oprimides.

Però en realitat, on vull arribar, és que només tindrem una majoria cohesionada quan els partidaris de cada causa fem un esforç per fer nostres les altres causes. Em centraré com a exemple en un tema que em sembla imperiós: el feminisme. Jo no sóc feminista en la majoria dels sentits que pot tenir la paraula: vaig rebre una educació masclista, el meu trànsit cap

a l'acceptació de la plena i absoluta igualtat de drets per a totes les opcions de gènere ni ha sigut ràpid ni ha arribat a destinació, per molt que m'agradi enganyar-me. He tingut la sort de treballar molts anys en un entorn de lideratges femenins envoltat d'estructures testosteròniques i tinc interioritzat que el lideratge femení és cooperatiu mentre que el masculí és competitiu i que la República ha de ser feminista. Però, per exemple, encara no em surt gaire allò d'estar pendent de canviar de vorera de nit per a contribuir a donar confiança a la ciutadana que ve de cara. La República de les solidaritats ens ha d'empènyer els no feministes a esforçar-nos a fer nostra l'agenda feminista per a donar-li a aquest moviment una força que ara mateix encara no té: massa gent no fa seves aquestes reivindicacions i la magnitud dels canvis que cal fer és tan gegantina que només amb les feministes no avançaríem tant com convé.

Una altra causa que reclama solidaritat compartida és la del món rural català (especialment menystingut pels annexionistes espanyols). Volem productes i menjar de quilòmetre zero, volem una gestió forestal que ajudi a netejar l'aire, volem poder fugir ocasionalment dels ruscos inhumans que anomenem ciutats, però tenim la pagesia abandonada, amb el jovent que deserta dels masos i grans corporacions multinacionals que compren les terres, o les arrenden en condicions lleonines o imposen als ramaders les qualitats dels pinsos i dels additius que hi barregen. La **República de les solidaritats** ha de fer seva la causa de poder viure a pagès, poder tenir l'orgull de produir aliments sans, de mantenir accessibles i nets els boscos, a canvi de no veure's privat del confort que a ciutat tothom considera immancable: metges accessibles, educació per als fills, compres a preus competitius, atencions a la tercera edat...

De la mateixa manera, si la minoria benestant no fa seva la causa de recuperar l'estat del benestar per a tothom (sanitat pública, educació...) o de millorar-lo (renda bàsica universal,

inversions per a l'emergència climàtica...), aquesta minoria seguirà posant bastons a les rodes de la recaptació d'impostos i pressionant per tal que les grans empreses segueixin pagant quantitats ridícules d'impostos sobre els beneficis.

I de la mateixa manera que crec que no assolirem la República si jo no faig meves la majoria de causes que empenyen els meus connacionals a aspirar-hi, junt amb la democràcia, crec que en justa reciprocitat haig d'esperar-ne que facin seva la meva causa: que Catalunya deixi de ser una nació sense estat sense renunciar a ser nació, o sigui sense renunciar a la llengua i a la cultura catalanes.

Perquè Catalunya segueixi sent catalana cal que una majoria de la població, independentment de les seves arrels i de quina és la seva llengua materna, se solidaritzi amb la causa de convertir el català en la llengua central de la vida social, al marge de lleis, constitucions, oficialitats i discursos polítics. En especial, cal que una majoria dels catalans amb arrels espanyoles rebutgi i desactivi el discurs del bilingüisme social (que sosté que a Catalunya només es parlen dues llengües amb l'objectiu que acabi sent territori castellà) i entengui que no és honest voler imposar pseudodemocràticament una majoria que s'ha assolit a força de perseguir i minoritzar la majoria preexistent. En aquest sentit, s'agrairia que el moviment **No em canviïs la llengua** ([@CanviisEm](#)) tingués molta més implantació entre els castellanoparlants d'arrels espanyoles.

També cal que els castellanoparlants que viuen a Catalunya entenguin que el criteri demogràfic que ara podrien esgrimir (malgrat que [el 55% és una fal·làcia](#)) en qüestió de vint o trenta anys se'ls podria girar en contra i donar la centralitat social, sempre en contra del català, a altres llengües arribades amb immigracions posteriors, clarament més prolífiques.

I la **República de les solidaritats** ha d'incentivar-los a

entendre com n'és de fals i manipulador el mantra absurd que diu que els catalans perseguim girar la truita del genocidi lingüístic en contra del castellà. Absurd bàsicament per dues raons: perquè som un dels pobles que més valorem la riquesa del multilingüisme i perquè mai no tindrem la bel·ligerància que cal per a negar-se a aprendre una llengua molt pròxima, omnipresent i que ens obre oportunitats culturals i socials. La bel·ligerància que cal per a passar-se quaranta anys en un país sense aprendre'n la llengua a còpia d'obstinar-se a rebutjar-la cada vegada que algú ho intenta, potser milers de vegades a l'any: "No entiendo el catalán", "¿Me lo repite, que no le he entendido?", "¿Cómo?".

Finalment, a la **República de les solidaritats** també caldrà que els parlants del català ens solidaritzem amb els nouvinguts que volen esdevenir membres normals de la nostra comunitat i no els neguem la llengua, ni per [raons racistes](#) ni per desídia. Si aspirem que els immigrants a Catalunya facin com fan els immigrants a Alemanya o Suïssa, cal que els catalans fem com fan els aborígens d'aquests països: emprar la llengua amb normalitat, en qualsevol situació, sempre, amb tothom.

Estic fermament convençut que la viabilitat de l'objectiu que la nació catalana tingui estat propi sense renunciar a la nació rau per una banda en el canvi d'actitud dels catalanoparlants que ara se subordinen massa fàcilment a la llengua de l'estat ocupant i, per l'altra, en l'increment del nombre dels castellanoparlants que s'han solidaritzat amb la nació catalana i han fet el pas d'adoptar el català sense renunciar al castellà, tant els que tenen arrels a Espanya com els que les tenen a la resta de l'estranger.

La República catalana serà la **República de les solidaritats** o no serà.